



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SETMANA

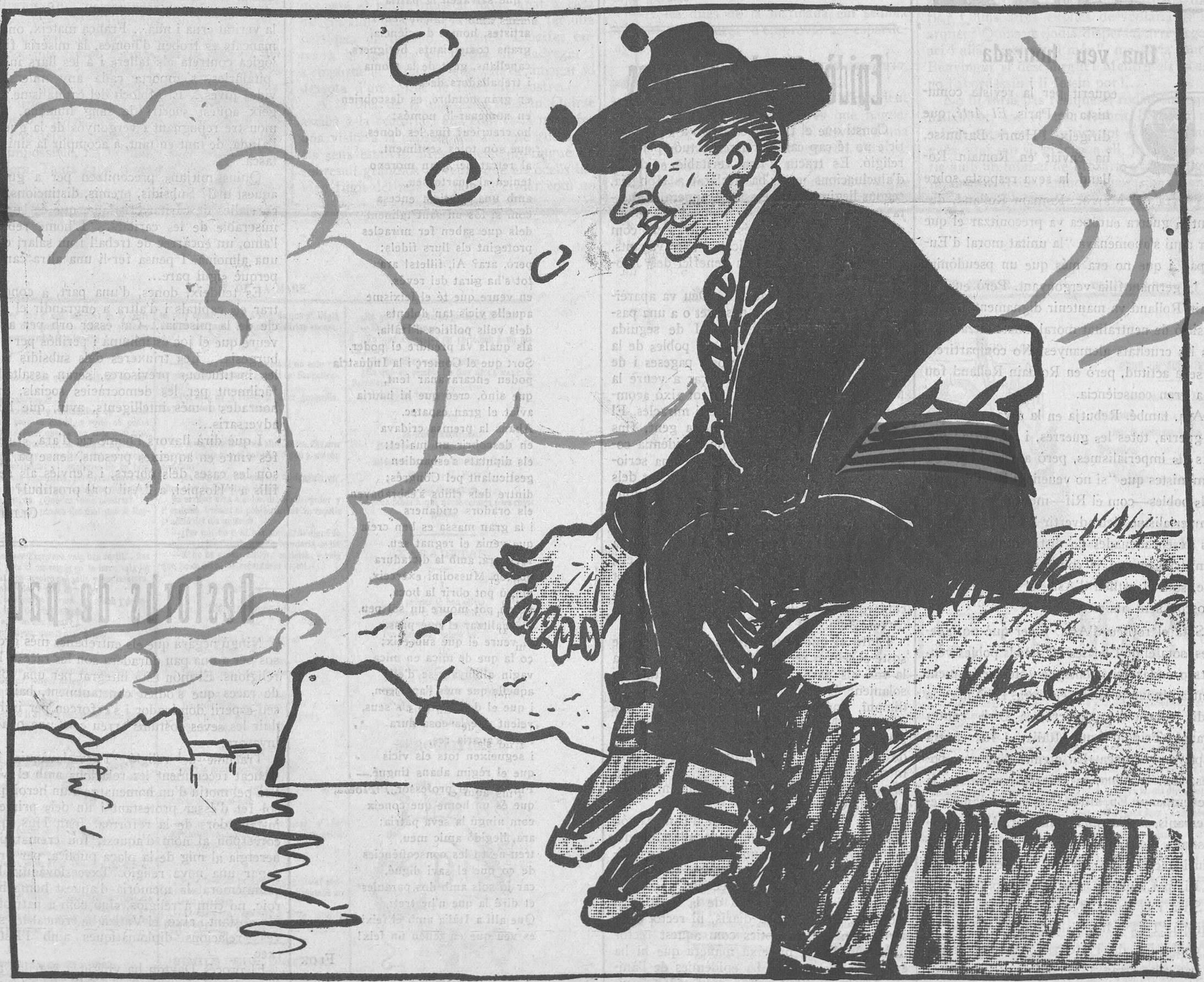
Aquest número 20 cts. per tot Espanya

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa T. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50



EL QUE ESPERA

—Fa més de mig segle que espero. Veiam si n'hi haurà per gaire més!

El xalet d'Abd-el-Krim

Es ja famós el poblet rifeny d'Axdir, que algú ha qualificat pomposament de capital de la República del Rif. En veritat, aquesta capital la formen un conjunt de casotes i casalots escampats. Entre aquestes construccions hi ha la casa pairal d'Abd-el-Krim. També allí varen ésser instal·lats els presoners espanyols. I bé: a hores d'ara, l'exèrcit espanyol desembarcat al Morro Nuevo per la platja de Cebadilla, està en camí d'Axdir. La capital rifenya és a pocs quilòmetres lluny de la mar, al fons de la badia d'Alhucemes.

Quina vàlua té la conquesta d'Axdir? Sembla que hi ha algú que per endavant li vol treure importància. Però aquest algú està sens dubte mogut per un esperit de contradicció. Cal anar a pams abans de definir la importància d'Axdir. Des del punt de vista material, ja sabem que en té poca. Ni el centenar de casotes i casalots, ni el miler d'habitants, ni la casa d'Abd-el-Krim, valen—és un dir—mitja pesseta.

Però aquí no es tracta de la materialitat de les coses, sinó de l'espiritualitat, que és la seva essència. Del que es tracta és de donar un cop de maça al prestigi del cabdill rebel. Si les tropes espanyoles s'apoderen d'Axdir—cosa que tenim per segur—ell se n'anirà més amunt o més endintre. Però la seva capital, i sobretot el seu xalet—diguem-ne xalet—cauran en poder dels europeus i dels cristians, que és el que no volia Abd-el-Krim. Quan la bandera espanyola bategui damunt del xalet, fuetjada pel vent de ponent—que comença a bufar un xic massa fort—el prestigi del titulat president de la República del Rif quedarà fet a miques i a bocins.



Una veu honrada

Requerit per la revista comunista de París, *El Arté*, que dirigeix l'Henri Barbusse, ha enviat en Romain Rolland la seva resposta sobre la guerra del Marroc. Romain Rolland, durant la guerra europea va preconitzar el que per aquí s'anomenava "la unitat moral d'Europa" i que no era més que un pseudònim de la germanofília vergonyant. Però en Romain Rolland va mantenir dignament la seva posició de neutralitat moral, anatemitzant totes les crueltats alemanyes. No compartirem la seva actitud, però en Romain Rolland fou una gran consciència.

Ara, també. Rebutja en la seva resposta a la guerra, totes les guerres, i l'imperialisme, tots els imperialismes, però adverteix an els comunistes que "si no veuen en la sublevació dels pobles—com el Rif—més que la runa de l'imperialisme, deu advertir-los-hi que les forces desencadenades no distingiran pas entre l'imperialisme ni el comunisme d'Europa, i que, sota el rotlleu d'Àsia, el bolxevisme de Moscou serà anorreat".

Sota el rotlleu d'Àsia. I per què no, a més, sota el de l'Àfrica? Tots els pobles vençuts o endarrerits, bateguen subversivament contra alguna potència europea. La Xina i la Índia contra l'Anglaterra, la Síria contra França, Trípoli contra Itàlia, el Rif contra Espanya i França. En alguns d'aquests pobles, com la Xina, és Rússia, comunista, la que empeny. En altres, els musulmans mediterranis, és Turquia, vencedora i deessa de cristians. Pot produir-se, es produeix ja, una coincidència en la revolta d'aquests pobles. El Rif pot lligar-se amb Cantón, passant per la Síria i la Índia. Tots es redrecen contra Europa. Tots reben l'alè comunista, que fa el doble joc de l'internacionalisme purità, aplicat als estranys, mentre es conreua el nacionalisme rus exacerbant. I bé: més tard, o més aviat, aquestes pobles en revolta no atacaran a Europa, però a Europa. No po-

dran constituir una onada de barbàrie? No crearan més grans dolors que els que es volen evitar.

PARADOX

Epidèmia de miracles

Consti que el títol que posem a aquest article no té cap caràcter irrespectuós per a la religió. Es tracta d'una veritable epidèmia d'alucinacions que s'ha declarat a Hongria, segons llegim a la Premsa estrangera. Aquesta premsa especifica els noms dels pobles on l'epidèmia ha fet més estralls. Però com que són uns noms complicats i extravagants, preferim no posar-los, en benefici dels linotipistes i dels lectors.

El cas és que la Mare de Déu va aparèixer no sabem si és a un pastoret o a una pastoreta d'una vall hongaresa. I de seguida els prodigis van venir sobre els pobles de la rodalia. Una pila de pagesos i pageses i de pastors i pastores van començar a veure la Mare de Déu per tot arreu. I tot això acompanyat de meravelles, prodigis i miracles. El cas ha semblat sospitós a molta gent, fins al senyor rector del poble on l'epidèmia comença. Aquest rector, que és persona seriosa, no ha volgut reconèixer l'autenticitat dels miracles, ni l'efectivitat de les aparicions miraculoses. Ell ho atribueix, sigui a la suggestió, sigui a la farsa. Però són tants els que han vist la Mare de Déu, i l'han sentida parlar, i han comprovat els prodigiosos fets, que han resultat d'aquesta aparició, que tot Hongria en va ple i els habitants de totes les comarques acudeixen al lloc dels miracles a carrera feta.

Entre el que diuen els pastorets i el que sosté el senyor rector, la gent no dubta. Dona la raó als pastorets. I el senyor rector, no solament és acusat d'escèptic i d'agent del dimoni, sinó que s'ha vist menaçat de mala manera pels seus feligresos. Sembla que entre aquests n'hi ha alguns que són partidaris de convèncer el bon capellà per un procediment que, dit sigui en veritat, no trobem prou miraculós: i és el procediment d'una pluja de cops de bastó.

Si en el segle XX i en el cor d'Europa són possible aquestes epidèmies de miracles, degudes evidentment a una malaltissa sensibilitat nerviosa, hom pot preguntar-se què devia passar en temps més reculats, quan encara no hi havia l'antorxa de la civilització moderna, ni llibres, ni diaris, ni rectors tan seriosos ni tan escèptics com aquest rector hongarès. De la mateixa manera que hi ha epidèmies del cos, hi ha epidèmies de l'ànima. I és prou sabut que en certs casos de visions sobrenaturals s'hi barregen malalties nervioses i psíquiques.

La cosa més lamentable és que amb tants

miracles—els d'Hongria i els de moltes altres bandes, sense comptar els dels espiritistes—, el món segueix vivint de miracles. I aquest miracle és el més gros de tots.

FULMEN

PARAULES DE SAVI

El professor Francesc Protha, que és un savi italiànet, qui ha dat un vol per Espanya amb uns compatricis seus, empaitat pels periodistes (que no deixen res per verd), ha parlat, vulgues no vulgues, del que passa al país seu amb el feixisme; el bon home, que es veu que és un cor obert, per als chicos de la premsa no ha tingut un sol secret, i a Madrid, fumant bons puros i prenent el ric café Moka, en qualsevol casino d'aquells que hi va poca gent, ha garlat amb gran franquesa dient això que segueix:

—El cop d'Estat del feixisme tothom el va rebre bé; en Mussolini de sobte, en escalar el poder, va ser per les forces vives rebut amb forsa content, com els herois que tornaven victoriosos un temps, i que salvaven la pàtria només amb el talent seu; artistes, homes de ciència, grans comerciants, botiguers, capellans, gent de la ploma i treballadors de seny en gran nombre, es descobrien en nomenar-lo només; ho creurieu? fins les dones, que són totes sentiment, al retrat del gran moreno tenien al quartó seu, amb una llantieta encesa com si fos un sant talment dels que saben fer miracles protegint els llurs fidels; però, ara? Ai, fillets! ara tot s'ha girat del revés, en veure que té el feixisme aquells vicis tan dolents dels vells polítics d'Itàlia, als quals va prendre el poder. Sort que el Comerç i la Indústria poden encara anar fent, que sinó, crec que hi hauria aviat el gran espatoc. Abans la premsa cridava en descobrir un maifet; els diputats s'esbandien gesticulant pel Congrés; dintre dels clubs s'esbravaven els oradors cridaners i la gran massa es ben creia que venia el regnat seu. Mes, ara, amb la dictadura que en Mussolini exerceix, ningú pot obrir la boca, ningú pot moure un sol peu, ni analitzar el què passa ni veure el què succeeix; ço fa que de mica en mica vagin allunyant-se d'ell aquells que més l'apoiaren, i que el deixin fins els seus, veient que la cosa dura i no s'aparia res, i segueixen tots els vicis que el règim abans tingué.— Fins aquí el professor Protha, que és un home que coneix com ningú la seva pàtria; ara, llegidó amic meu, treu-ne tu les conseqüències de ço que el savi digué, car jo sols amb dos paraules et diré la que n'he tret: Que allà a Itàlia amb el feixisme es veu que en tenen un feix!

FLOK

TEMES SOCIALS

Trista natalitat

A França reviscola la qüestió de la decreixença de la natalitat, ço que apar de vital importància als polítics burgesos, sempre que els cal omplir de gent les fàbriques i les trinxeres...

Aquest problema té més d'un caire i en cap d'ells es presenta còmodament la solució salvadora...

La solució que no pogueren trobar els legisladors d'Atenes i Roma, potser perquè la crisi de la maternitat és una cosa que va parella amb l'elevació de l'esperit i el refinament de cultura... Els xinesos i els marroquís estan lliures d'aquesta preocupació... Altres aspectes de la qüestió s'illustrarien bellament amb figures literàries com Grandet, Goriot el rei Lear i gairebé tots els personatges femenins de l'admirable i calunniat teatre de Dumas, fill... Perquè les generacions d'ara no són heroiques ni estoiques i l'amor és, cada dia més, un afer de finances o de sensualitat i de perjudici.

Per altra banda, no s'oblidi que la teoria que consagra científicament el dret a no tenir fills, és d'un economista de la burgesia de Malthus, el qual si va errar per aquest cantó, va posar inconscientment el dit a la llaga en donar a entendre que el capitalisme acabaria amb les subsistències i amb el gènere humà...

Vet aquí l'aspecte important del problema: l'econòmic... l'obrer i l'empleat no poden mantenir als seus fills, ni tenen manera d'endossar-los com feien els senyors feudals i els cardenals del renaixement. Aquesta és la veritat crua i nua... França mateix, on tan mancats es troben d'homes, la misèria fisiològica contreta als tallers i a les llars inhospitalàries, s'emporta cada any milers de vides joves... El Moloch del capitalisme exigeix aquest sacrifici de sang humana, i el monstre repugnant i vergonyós de la guerra l'ajuda, de tant en tant, a acomplir la sinistra tasca.

Quins mitjans preconitzen per a guarir aquest mal? Subsidis, premis, distincions, escurrialles de caritat cristiana, que és la més miserable de les caritats... L'home reb de l'amo, un encàrrec de treball i un salari com una almoïna. I pensa fer-li una altra caritat perquè sigui pare...

Es tendeix, doncs, d'una part, a concentrar els capitals i d'altra a engrandir el cercle de la misèria... Cal ésser orb per a no veure que el joc és inhumà i perillós per a la burgesia... Les trinxeres dels subsidis i de les institucions previsoras, seran assaltades fàcilment per les democràcies socials, més honrades i més intel·ligents, avui, que llurs adversaris...

I què dirà llavors l'home ric d'ara, si se'ls fés viure en aqueixes presons, sense pa, que són les cases dels obrers, i s'enviés als seus fills a l'Hospici, a l'Asil o al prostíbul?

GLICINI

Destorbs de pau

Ningú negarà que els entrebanes més grossos per a una pau duradera són les races i les religions. El món està integrat per una colla de races que s'odien constantment, baix el seu esperit dominador i s'esforcen per introduir les seves costums arreu com una onada invasora.

Tractant de religió, Txecoslovàquia ha trencat recentment les relacions amb el Vaticà pel motiu d'un homenatge a un heroi, pel sol fet d'ésser protestant i un dels primers instauradors de la reforma. Joan Hus, que correspon al nom d'aquest, fou cremat per heretgia al mig de la plaça pública, per pagar una nova religió. Txecoslovàquia ha commemorat la memòria d'aquest home heroi, no com a religiós, sinó com a patriota. No obstant i això, el Vaticà ha trencat les seves relacions diplomàtiques amb l'Estat txec.

El procés Dayton ha vingut a segellar altra volta el destorb de la religió contra el nostre darwinista, pel sol fet d'ésser contràries les doctrines de Darwin a les paraules de la Bíblia. Malgrat les doctrines de Darwin

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

La pista

En un poblet de la Costa Brava vivia tranquilament, en mig de les seves ovelles, el reverend mossèn Quirse, home metòdic i oportunista. Al venir l'estiu, organitzava, amb la cooperació de les noies de la colònia estiuera, uns festivals molt lluïts, en els que alguna d'aquelles *niñas bien* hi podia lluir la seva veu de lloritu ensinistrat. Els *niños góticos* també hi feien el seu paper, cantant amb afinament de granota safratxera, algun mot de la missa del Pare Marcel. Totes les festes al matí ja sabien els estiuejants que la seva obligació era anar a l'església i tirar algunes peces de coure, i millor de plata, dins la safata que passava per fer la recaptada una rexincolada filla de Maria.

Els forasters tenien la costum d'anar al matí a complir amb els sagrats deures catòlics, i a la tarda no mancava mai a la sa'a del Casino per ballar tot el repertori de *rag-times*, *tangos* i *fox-trots*. De tot això en tenia esment el bon rector mossèn Quirse, però no deia res perquè mentre començava amb les almoines de l'església, considerava que no hi havia cap dret a protestar. Totes les tovalles que tenia pels retauls havien sigut brodades i ofrenades per les gentils jovencelles estiuenques. Per això ell, amb molta diplomàcia, feia els ulls grossos sempre que alguna joveneta entrava massa espitregada dins del temple. Amb la seva santa perseverància econòmica, havia recollit unes vint mil pessetes, però el dimoni que sempre vetlla per a fer de les seves, un dia que el pobre mossèn havia anat a casa de son amic Rufí sens Anima, per a fer una partideta de tresillo, el maleit Lluçifer entrà a la rectoria en forma de lladregot i s'emportà el captalet que estava amagat al dessota d'un cairat de fusta del sostre.

A la una de la matinada mossèn Quirse arribà a la rectoria i anà com cada nit a fer una visita a la capseta d'aram que guardava els seus estalvis. Mes aquella nit tingué un sobresalt grandios al veure que els ocells havien fugit del niu. Es posà a cridar com un

boig i tot seguit comparegué la majordona, l'escolà i alguns veïns, els que assabentats del robatori correrren per avisar alguns individus encarregats de perseguir els malfactors, però aquests es trobaven molt enfeïnats fent el burro—dit sigui sens ànim d'ofendre el simpàtic quadrúpede—això no te res d'estrany perquè n'hi ha molts que sense tenir autoritat de cap mena, també el saben fer. El cas és que aquells agents molestats per l'inesperat robatori, contestaren que sortiren en persecució dels bandolers un cop haguessin netejat els diners del plat. Precisament durant mitja hora seguida no hi hagueren més que rucs, i per això el plat trigà força a buidar-se. Allà a les dues sortiren determinats per fer feina de debò.

Inspeccionaren la rectoria, sens trobar cap indici que els pogués orientar per a poguer empresonar a l'autor de la malifeta. Mes, al sortir de la rectoria un d'ells trobà unes espadenyas negres, el que curull d'alegria cridà als seus companys, dient:

—Compañeros, ya tenemos al ladrón, porque en el pueblo el único que lleva alpargatas de este color es el dependiente del café Trempat.

Lleugers com una centella, amb la cobdícia d'afegir nous llores a sa carrera, corregeren a casa del dependent cafeter, que ja feia tres hores que dormia. Trucaren violentment la porta, fins que una veu de dintre estant, preguntà:

—Qui hi ha...
—Abra pronto, que somos agentes de la autoridad.

—Bé, però què voleu?
—Que abra, porque ha de porbarse unas alpargatas.

—A les dues de la matinada em sembla que no són hores d'emprovar-se espadenyas.

—Abra inmediatamente, o de lo contrario, echaremos la puerta abajo.

Llavors la porta s'obrí i el dependent s'emprovà aquelles espadenyas que hagueren anat bé per un gegant. Al davant d'una prova tan convincent, no tingueren altre remei que deixar-lo tornar al lliit.

El poble, fiant més de l'autoritat divina que

de la dels homes, féu una pregària extraordinària per a descobrir al lladre, però tampoc aquesta vegada pogueren trobar la veritable pista.

E. PLANA

D'un bell despertar a la masia

Pel porticó del quarto començava a entrar la claror del dia, vaga i tènue. Poc a poc m'he despertat, però la son, una son molt dolça, tenia recança de deixar-me, i jo no feia cap esforç perquè em deixés. A l'entorn de la masia s'anava deixondint la vida. Mil remors confoses han arribat fins a mi. Després he sentit esquellear el ramat, lladrucs de gossos i la veu clara del pastor dominant-ho tot. El masover donava ordres als treballadors. Jo tenia vergonya de romandre al lliit, mentre tothom començava a feinejar. Es veritat que jo havia vingut ací per reposar uns dies. Això em consolava. Ja treballaria altra volta a ciutat, em deia.

De sobte s'ha sentit un violí: el tocava—després ho he sabut—un d'aquests passavolants, coix i sec, que ningú podria dir d'on vénen ni cap a on aniran a parar. Com ha vingut fins aquest mas solitari al cim de la muntanya? Com ha sabut que per ací hi havia gent? Quina almoïna podria esperar d'aquests treballadors de la terra?

L'homenet mentrestant assajava el seu violí, i jo, amb una atenció creixent, l'escoltava, amb els ulls mig closos. Quina balada tocaria? Quins aires exòtics desvetllaria el seu arquet? Quina melodia dispersa, arplegada ací i allà, "anant pel món", me faria sentir? Benvingut el desconegut! Mentre els gossos no l'abordesin i li fessin por!...

No hi faria pas res que el ròdamón toqués malament, car el meu esperit bé prou que sabia posar en la música tot el que hi manqués. Qui sap si, gràcies a ell, jo em delectaria amb un minuet de Mozart, exquisit i gentil, mentre el meu entorn es posarien a dansar

siguin plenes de llum i no presentin els entrebancs si foscor de les paraules del gènesis, la religió més potent de l'Estat nordamericà ha tingut prou força per acusar al mestre darwinista i acusar-lo de sectari contra les doctrines de Crist. Abd-el-Krim, valent-se del fanatisme obcecat dels moros, ha entaulat una ofensiva contra Espanya i França, que si no fos el fanatisme de la religió els adeptes de Mahoma es resistirien a seguir. França ha tingut de sostenir una lluita política contra la religió catòlica, baix les vives protestes d'aquesta contra el laïcisme que propagava l'Estat. Bèlgica ha tingut de fer una comèdia electoral per tal de centralitzar l'embull de candidats catòlics i no catòlics. Tots aquests entrebancs promoguts recentment per diverses religions—principalment la catòlica—no són res més que destorbs per la pau.

* * *

Les races, encara que siguin un destorb per a la pau, no arriben tan enllà com la religió. Primerament, no hi ha tantes races com religions, i segonament, no hi ha aquell fanatisme barrejat d'odi com en la religió. Els xinesos i els ianquis han vingut a ésser els precursors d'aquest destorb. Els actes de xenofòbia promoguts pels xinesos a primeries del segle actual i que havien restat closos baix el pes del sabre i la força de la dominació estrangera, ara s'ha tornat a desbordar amb motiu del jou burgès estranger.

Els Estats Units també han donat mostres amb els pells roges del seu odi contra una raça repugnant—per ells—i que fins es permetia aniquilar-los sense més ni més. A l'interior de l'Àfrica, d'Àsia, i Austràlia s'han vist sovint actes de xenofòbia provocats pels naturals amb la dominació estrangera. És impossible agermanar-nos, nosaltres blancs amb un poblador del centre africà o asiàtic. Impossibile també fer-nos fer la mimica del ritme ludista o mahometà, ple de superstició i d'ignorància. Més impossible encara fer una unitat de races i religions i establir una veritable germanor moral i espiritualment. La pau depèn d'aquesta unitat, i essent aquesta impossible, no hi haurà mai una pau duradera. Tants caps, tants barrets!

JUSCAFRESSA

LO NOY DE LA MARE.

Lo senyor Fen s'està ocupant en lo Diari de 'n Brusi dels escritors catalans. ¡Veyam qué dirá quan arribia a 'n 'ell!

—¿Dèn los quart; qué 'm voldrien per dependent?
—¿Què sab volèd?
—De escriurer y contabilitat no 'n soch molt fort, pero en cambi, y volèd no podrà menos de conèixer que es una cosa molt útil, è la llengua francesa, la llengua inglesa, la llengua italiana y una mica la llengua alemana. La contabilitat y l' escriurer ho he pres com una cosa secundaria, porque la meua afició sempre ha sigut per apèndrer aquesta y aquella llengua. ¿Qué 'm volen pèndrer?
—No, senyor; ¡massa llengua! ¡massa llengua!

—Veu: per Barcelona vaig ben vestit... fins elegant, pero si 'm veigés en la torre vaig tot espallifat, me revolco pel pallé y per la sorra, faig tamborellas y jalló es viurer!
—Si, senyor; ja 'l crech. De poroh y de senyor se 'n té de venir de mena.
—Vosté 'm diu poroh!
—No, senyor, que li dich senyor.

—¿Que no 'm torna aquells cinch duros que li vaig deixar, senyor Anton?
—Miris que passa pel carrer: un home que ballar an ós.
—Si jo no li hagués deixat los cinch duros, no passaria lo que passa.

La grossa de Madrid ha anat a parar a Vilafranca lo dia de la festa. ¡Aquesta sí que es festa grossal!

—Vosté, gèldos com sempre. Ho vist la seva senyora al carrer de Fernando.
—¿Que li anava algu al detrás?
—Si, senyor; dos joves.
—¿Quant jo ho dich! Donguin las senyas.
—¿Dels que li anavan al detrás?
—Está clar!
—Es molt difícil, porque com que ella era prop la plassa de Sant Jaume, a mes dels joves dits, li anavan detrás tots los que hi habian en lo carrer.

—Vosté fassi lo que déu y paguim.
—No 'm dona la gana de ser moneder fals.
—¿Y qui li diu que ho sigua?
—Vosté, dientme que fassi lo que dech; y com que lo que dech son diners, segons vosté n' hauria de fer.

Una senyora vinda deya a la seva filla:
—Noya: si tens bon dot ara pera casar-

te, pots donar gracias a Déu de que s' hagia mort lo teu pare, sino no 'l tindrias encara.

—¿Qué vols que t' hi dignia si no sabs res de geografia? Veyam: ¿ahont es Saupetersburgo?
—Per aixó no 's necessita saber geografia. Es al cel, com tots los Sants.

Un jove, cremat ab un altre, li va dar una solemne bofetada y 'l bofetajat digué a un seu company:
—¡Ja veurás lo dia que me 'n donguia un' altra com se recordará de mí!
Va arribar aixó a oïdos del abofetejador y l' endemà trobant al pobre pacient va repetir l' acció del dia anterior.
—¿Per qué no t' hi has tornat? li digué lo company. ¿No vas dir que 's recordaria de tu?
—M' ho he pensat millor, contestá, y veig que no es digne de recordarse de mí.

—Jo dinant a casa d' altres Després no sopo, D. Just.
—Si acás vol sopar de gust Segua aquí y dinia ab nosaltres.

Parlant d' amor un mosquit Diu que 'l cor no 'l dará may. Se 'l pòt créurer sens que ho juri; ¿Si no 'n té, com lo dará?

—Dèn lo quart, senyor rellotxer.
—Servirlo.
—¿No 's recorda del rellotxe que 'm va vènder dos meses ha?
—Prou: ¿li va bé?
—Ja veurá. Ahí me 'l van robar; y com vosté me 'l va assegurar per un any, me 'n tindrà de donar un altre.

¿Quina intenció porta aquesta pistola? preguntó un cert individuo que disputaba ab ell acaloradament.
—Li asseguro, contestá l' altre, que la pistola no porta cap intenció.

—¿En qué se sembla una gacetilla al que té que tornar cambi?
—En que busca sueltos.
—¿En qué se sembla un periódich a la tropa?
—En que té revistas.
—¿En qué se sembla un periódich a Hércules?
—En que té columnas.

¿En qué se sembla un periódich a Vich?
—En que té planas.
¿En qué se sembla un periódich a un pie-tolet oberí?
—En que té correspondencias.
¿En qué se sembla LO NOY DE LA MARE a Barcelona?
—En que es dominguero.

Sol-lució a la endevinalla.
Home petit, carregat de posturas.
Sol-lució a las xaradetas del número anterior.
I. Re-tall.—II. Pi-got.
Sol-lució al geroglífich.
Dèn dona fabas a qui no té caixa's pera rose-garias.

XARADETAS.
I.
Lo primer té bon olfato, Lo segon fa suhar molt. Sempre que del segon surto, Per descansar vaig a tot.
II.
En los telégrafos, prima, Y en los terrats trobarás; Cantant que fuig de dos, xialat! Fa senyor, lo tot portar.

GEROGLÍFICH.

En lo próxim número donarem las sol-lucions.
E. R.—Ignocent Lopez.

En lo próxim número donarem las sol-lucions.
E. R.—Ignocent Lopez.
Barcelona: 1886.—Imprenta de Narcís Riera y Companya, Pasaje de Recreación, número 2.

Any I.—Núm. 13.

I. LOPEZ, EDITOR.

Dimenfe 2 Setembre 1866.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓN.
LIBRERÍA ESPAÑOLA
de
I. LOPEZ EDITOR.
Carrer Ample, 26,
y Rambla del Mitj, 20.
BARCELONA.
Lo Noy de la Mare se deixarà véurer cada semana.



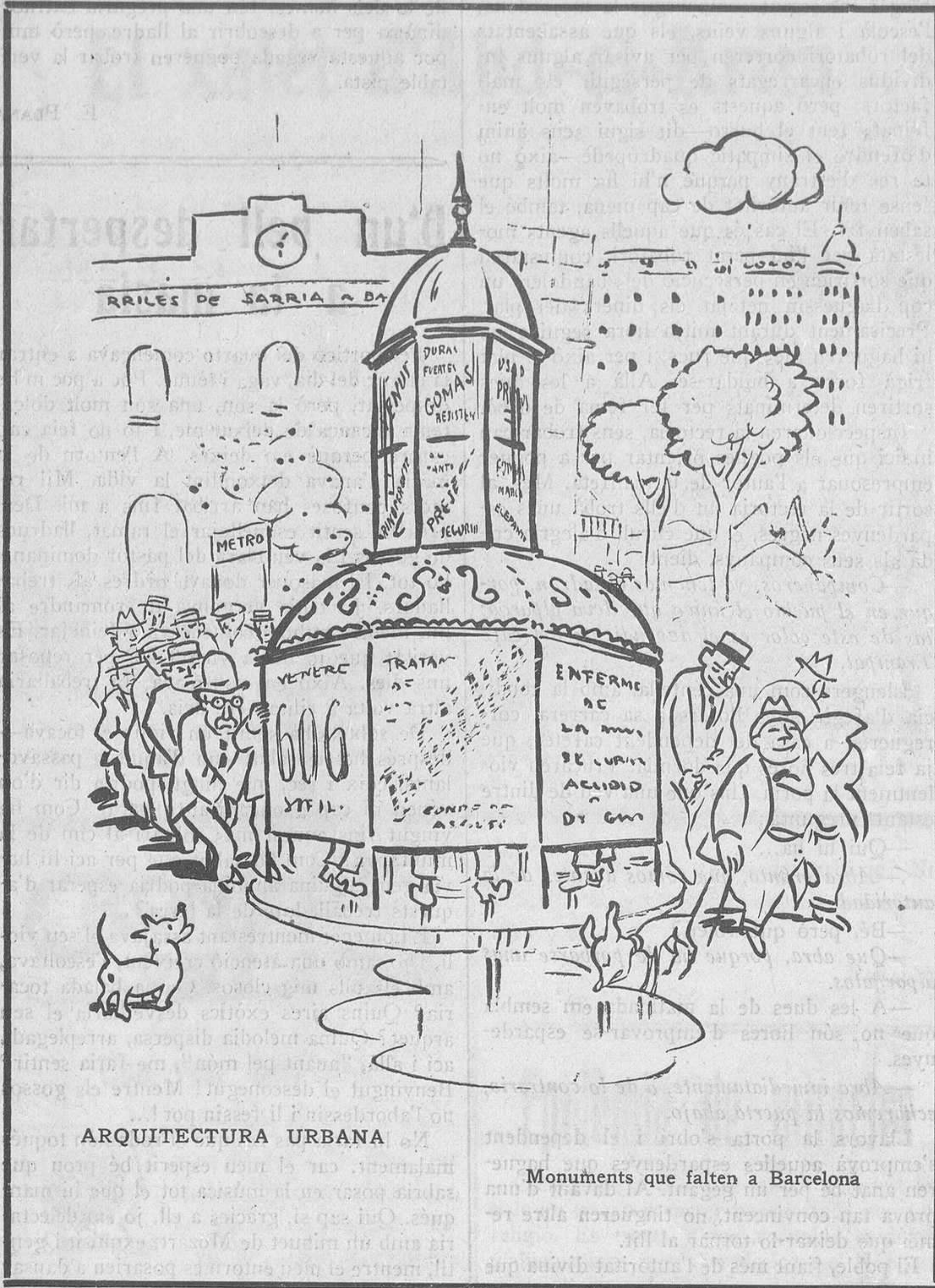
PREU DE SUSCRIPCIÓN.
BARCELONA, PORTAT A CASA.
Trimestre 6 ralets.
FORA DE BARCELONA, FRANCH DE PORT.
Trimestre 6 ralets.
Un número sueltó, 4 cuartos.
ADMINISTRACIÓN Y REDACCIÓN.
Carrer Ample, 26, Librería.

LO NOY DE LA MARE.

COMUNICAT.
Sr. Director del NOY DE LA MARE.
Sembla que vosté ha pres a las donas de cap de llibre y que se ha proposat examinarlas y anatomizarlas com a las sargantanas de la fábula, agafantlas sempre per lo cantó ridicul. Sobre tot en son últim article las posa com un drap mullat, de modo que ja passa de la ralla. ¿Qué 's pensa que perque en lo món se 'n diu lo sexo débil y no som gent de pallissas ni desafios, se podrá burlar de nosaltres? No senyor, no. També sabem esgrimir la ploma y trèurer als homens los draps al sol. Escolli sino, y cantin papers y mentin barbas.
Si vosté coneixia una Cristina, jo he conegut un D. Deogracias, que no las habia de donar a la naturalesa de haberlo fet perfecte. Tenia mes de quaranta anys, y per no dirho de fixo quan anava a declarar a ca 'l Jutge, espresava ser *major de edad*. Era petitó y rodaxó, barba-mech y moll de ulls; las camas no las tenia del tot dretas, ni la boca del tot torta, y en lo nas ostentava dos berrugas que haurian dat enveja a lo mateix Ciceró; finalmente, patia de ulls de poll y de poagra, prenia pivo, fumava ab pipa y se li corcavam los caixals.
Aquet bon senyor, per mes que sembles estrany, també habia sigut jove. Habia fet las delicias de sa mare, que li deya *Rey de Etruria* y *Emperador de tot lo món*; habia fet lo pollo per Barcelon, tenint fama de elegant y

minyó a la moda; entre las noyas habia tingut partit y habia festejat ab deu ó dotze. Si hagués volgut, hauria pogut casarse; fins crech que ho va portar bastant endevant.
Pero éit en sentint parlar de matrimoni, ja no n' hi habia de fet. Considerava que la dona es un *moble car é inútil* y que no hi há res pitjor que lligarse ab una de ellas per tota la vida. Després, los gastos y molestias que ocasiona; las criaturas, que ó bé están malaltas, ó bé son dolentas; la responsabilitat del pare de familias... ¡Vamos! vamos! deya éit, val molt més ser auell de bosch, que de gabiá, jo no tinc res de tonto y lo que 'm pesqui ja farà prou.
Del dit al fet: ho va cumplir y tingué lo talent de no casarse.
Per algun temps tot li va anar bé, que en aquet món sempre han estat trunfos oros. Viya en una despesa de luxo, frequentava los cafés y los casinos, montava a caball y no faltava cap reunió pública ni particular. Allí y en totas parts encara bromejava ab las noyas, porque a fors de cuidados lograva dissimular los estragos de la edad; mes al doblar los quaranta, se desvanesqué tot lo seu prestigi.
L'egoisme que li havia fet desconèixer totas sas obligaciones y rómprer tots los llassos, lo mateix egoisme al que, segons éit debia sos gustos y diversions, fou la causa de son castich y de sas desgracias.
Vingué un dia en que se trová los cabells de mil colors per cepele del tiot, en que hagué de gastar ulleras blavas porque tenia la vista delicada y en que se adoná de que no podia

pujar la escala depressa sense ofegarse. Obertó al mateix temps que tothom li feya mala cara y que no era de molt tan ben rebut com avans.
De aquí resultá que se torná reganyós... pero quin modo de tornarshil... Renyí ab lo despesa en que vivia porque no li habian estovet ben bé lo lliit, y de un altre se 'n aná porque lo arros no era del tot euit. No estava bé en lloch, passava lo dia disputant y sentint-se fastichs, de modo que al últim se resolgué a ser amo de casa seva y llogá pis, en lo qual se establí ab una criada vella que li feya tots los serveys de major-dona.
De aquesta dona no hagué de sufrir lo que no pòt dirre, y no obstant no gosava despatxarla porque fora de ella no sabia ab qui hauria de anar a ráurer y lo pobret habia somiat que en lo món estava tot sol y que a la curia ó a la llarga aniria a parar al quartet de Sta. Lluissia.
Be ella li passá lo cas més graciós que se pòt imaginar. De los dos se murmurava en lo vehinut que... mes no 'tas hi ataquen ab las murmuracions del vehinut; siquem al pas. Un dia la tal criada se pogé mala, molt mala, y lo metje, a qui ella coneixia de anys, cridá apart a D. Deogracias y li manifestá que atés lo estat de la malalta, era convenient pera la salut del cos y de l'ánima que se redressessin los torts passats per medi de un casament.
Al fórrer aquesta paraula, lo concó se sentí un fórmig en las camas que apenas lo deixava estar dret.
—Ja veu vosté, continuó lo Galeno, que



les parelles, tot fent-se cerimonioses reve-
rències? Potser el vell violí em diria el con-
nubi del mar i la muntanya, les noces del pas-
tor i la sirena, com en la visió del poeta. El
lloc seria aposta, car, des d'aquest cim de
muntanya; es veia el mar al lluny. El cert és
que jo, esperant una nova emoció, no gosa-
va obrir els ulls, temerós de rompre l'encís.

Ara, les notes del violí s'han començat a
sentir clares i distintes. El meu ensomni
anava a realitzar-se bellament. I jo ja dona-
va des del fons del meu cor les gràcies al
músic, al jutjar, al trobare, car de tot tind-
ria el desconegut. Però tot d'una he obert
els ulls amb astorament; les meves celles
s'han arrugat, i he cridat amb veu alta la
meva decepció. L'homenet s'havia posat a to-
car, en aquelles solituds, sota el cel blau, en
un bell indret per somniar, allà on sols es
sent la divina harmonia de les coses, s'ha
posat a tocar...—sempre més ho recordaré—
La marcha de Càdiz...

El quarto era ben clar i m'he aixecat apres-
sadament. Quan he sortit a fora de la masia,
el músic passavolant, amb la seva cama de
fusta, el seu sarró de captaire i el seu violí
enfundat, ja era lluny. Cap a on diable devia
anar per aquests mons de Déu, on no hi havia
gairebé cap casa?

Un aeroplà que venia de França i passava
molt enlaire m'ha distret. L'aeroplà ratllava
meravellosament l'atzur; les seves ales, sota
el sol, brillaven com l'argent. Tothom des de
l'era ha aixecat l'esguard. Tots hem donat el
bon dia a l'ocelló vibrant i argentat que es-
devenia com un punt imperceptible a l'ho-
ritzó.

Els homes del mas feien anar amb braó
les forques, i la palla voleiva tota daurada.
Un d'ells, amb una bona ironia, m'ha dit:
Vostè no deu pas fer anar tan depressa la
ploma... I jo he somrigut bonament, pensant
com a vegades la ploma és tan peresosa i lenta
en la recerca del mot just i de la imatge es-
caient. S'ha fet un silenci pregon. En aquell
moment la tramuntana ha vingut del golf. I
tots l'hem beneïda com a una deessa propícia.

JORDI DE NORFEU

BATALLA DE S' DE
TOTA A BREU

LA CIVILITZACIO JAPONESA

Amb aquestes fotografies, ens hem adonat
de què teniem del Japó una idea completament
equivocada. El Japó ens semblava un país d'en-
somni, de vano, de cromo. Un país inefable, en
fi: Un país amb música de Puccini.

Aquesta idea falsa i equivocada ens l'havien
donat unes lectures de Pierre Loti, Claude Far-
rière, Gómez Carrillo, etc., etc.



Jugant al billar

Ens imaginàvem el Japó com una aquarella
de tons delicats: blau, groc, rosa, verd, morat...
Una aquarella quals motius eren les cases de te
del Yoshiwara, les torres de porcellana, les om-
brelles de paper de seda, els samurays heroics,
els kimonos florits de dragons faulosos i d'una
flora impossible i meravellosa.

Però ara, llástimosament, ens hem adonat de



Escoltant la radi

què el Japó és un país com qualsevol altre país
occidental. La civilització és enemiga de tot ço
pintoresc. No respecta res la civilització!

LO'NOY DE LA MARE.

de aquí no 'n pòt venir cap perjudici, perquè
a la infelís li quedan pocas horas de vida y
vosé casi se trovará primer viuado que casat.

D. Deogracias se rascó lo nas, y permanes-
qué un bon rato en suspens. Per últim digué:
—¿Però voslé me assegura que morirá de
aquesta?

—Home, la mort y la vida Déu la té; aixó
de assegurarho... però ¿no veu voslé mateix
cóm se va acabant per moments?

—Sent aixís, murmurá lo altre, dubtant en-
cara, siga y eiximme de una vegada.

Aquella mateixa tarde se consumí lo sacrifi-
ci y al endemà demaní la moribunda se llevá
aixerida com un pèsol y trempada com una
orga.

D. Deogracias se trová casat y ab un pam
de nas. Però no fou aixó lo pitjor, sino que la
criada convertida en mestressa ha desplegat
tota la estensió de son malebit caràcter y li fa
passar la pena negra. No 'l cuida, li escatima
lo menjar, se li ha apoderat de la bossa y de
las calsas, y fins hi há qui diu que li pega, y
que mes de un cop ha hagut de anar lo ar-
calde a fer cessar los escándols de aquella
casa.

D. Deogracias morirá algun dia, que en lo
mon fins moren las malas herbas, y aquell dia
de segur que no podrá dir com lo dictador
romá que «há representat bé son paper.»

Vell aquí, senyor Director, una lliçó que
ne la dona la casualitat, sino sa segura servi-
dora.

UNA TIA.

LO FOCH Y L' AIGUA.

FABULA.

Era la nit de Sant Joan,
Y en la platxa,
Los xicols feren un foch
Prop de l' aigua.
Cansada ja de saltar lo
La quitsalla
Se 'n va y lo foch sol se queda
Prop la onada;
Y sense que ningú sentís
A un ní a altra,
Eixa conversa tingueren
Foch y aigua,
Que me la portá lo vent
A ma casa:

—Jo serveixo, digué 'l foch,
Perá fer passar lo fret;
Dono llum á tot indret
Y jo sols las viandas coeh.
—Jo, l' aigua va contestar,
La set apago al moment;
Soeh pera 'ls fruits aliment
Y ¡juants molins faig anar!
—Peró tú, lo foch contesta,
Inundant, causas molts mals
Y 'tas poders son fatals
Quant pròmuos una tempesta.
—Pitjor tu, l' aigua replica,
Que 'ls incendis ocasionas,

Que matas á mils personas
En quantas guerras se 't fica.
Y el foch quedá, ressentit,
Sens paraula;
Y callá, de ressentida,
També l' aigua.
—¿Si no m' hagués alabat,
Digué 'l foch per entre sí,
No m' haurian dit aquí
Los mals que jo he ocasionat!
—¿Si de fer bé no enrahoño,
També per sí l' aigua diu,
No hauria donat motiu
A dir los mals que ocasiono!
Del bé que fassias, jamay
Té 'n ababies,
O 'l sentirás, si has fet una
Obra mala.

LO MESTRE.

Recomenem als lectors «Un tip de riurer»
que per quatre ralets que costa no s' ho val
ferse lo que indica 'l títol del llibre. De xis-
tes ben trobats, curiosas anécdotas y pensa-
ments divertits n' está plé aquet tomet de 126
planas.

¿Qué 'n volén mostra? Obro 'l llibre y lo
primer que 'm surt es:

—«Déu lo quart, ¿qué farà 'l favor de do-
narme 'l estel que se 'm ha penjat en lo ter-
rat de voslé?»

—Tingui, que tan maleix ja es massa gran
per fer volar estels.

—¿Oh! no es pas meu...
—Ah!
—Es del pare.»

Torno á obrir lo llibre y 'm surt:

—«Jeperut... jeperudet...
—¿Qué mana?...
—D' ahont' els... jeperut?
—De la esquena.»

Y no volem obrir mes lo llibre perquè fora
cosa de tardar molt á acabar si volguessiam
citar gayres cosas de las que conté. Vaigian á
las principals llibrerias, cómprintlo y després
veurán com diuhén: *Si que es barato.*

—¿Per qué no han anat á véurer á n' en
Zorrilla los peixos grosos del Ateneo?

—¡Home! per no véureres' peixos petits de-
vant d' ell.

Lo que són 'las cosas! Després de haber
fet furor en Rossí en lo Prado Catalan, en
aquet teatro nos donán zarzuelas; y en Madrid
en Rossí está entusiasmant en lo teatro de la
Zarzuela.

—Senyor redactor: ¿que vol dir alguna cosa
del quadro del senyor Fortuny?

—¿Que no está esposat en la Diputació, per
ventura? Donchs que 'l vaigin á véurerlo. ¿Qué
vol que diguis lo Noy de una obra d' un dels

primers pintors de l' època? Després que en
Fortuny es catalá, y si li diguessiam lo, que 's
mereix, creurian que la passió 'ns fa enraho-
nar.

Aquell PARERA que no toca la flauta, ni té
agencia, ni té confiteria, ha arribat de Madrid
portant una pila de copias al pastel de bons
quadros de Rafael, Murillo y altres mestres.
Nosaltres, apenas hi entenem pilota, però 'ns
han agradat molt las ditas copias y hem sen-
tit celebrarias per gent que saben lo que s' hi
pescan. ¡Uey, que 'l senyor Parera es tingut
per un bon artista!
Si ténen gust de véurerlas, ó si volen ferse
amos d' alguna, perquè en quant al preu, en-
rahoñant la gent s' entenen, las trobarán es-
posadas en la fabrica de daurats del senyor Neto,
carrer de la Avinyó.

CANSONETAS.

Quan ne siga alta la lluna
Vull cantar-te cansonetas,
Que en la estació de las flors
Es l' hora en que corra fresca.

Prou durá ser que l' amor
Me fa tenir la veu clara.
Estich ronch sempre y tu dius
Que ma veu sembla veu d' aigua.

Tu 'm demanas que te cantia,
Que te cantia nit y dia.
¿Per estarme cantant sempre,
Quo 'l pensas que he tret la rifa?

De cantar-te cansonetas
No acabaria en deu horas.
M' he llevat dematinet
¡Y ara, nena, 'm ve una nyonya...!
Lo cusí.

REFRANS ADOBATS.

Músich no pagat, no fa bon só.
Mes val càurer en gracia, que d' un quint
pis.

Tant desfia es ser cap de llus, com cúa d'
avestrús.
Mólts gotas de cera fan un ciri.
En los pots petits, hi ha poca confitura.

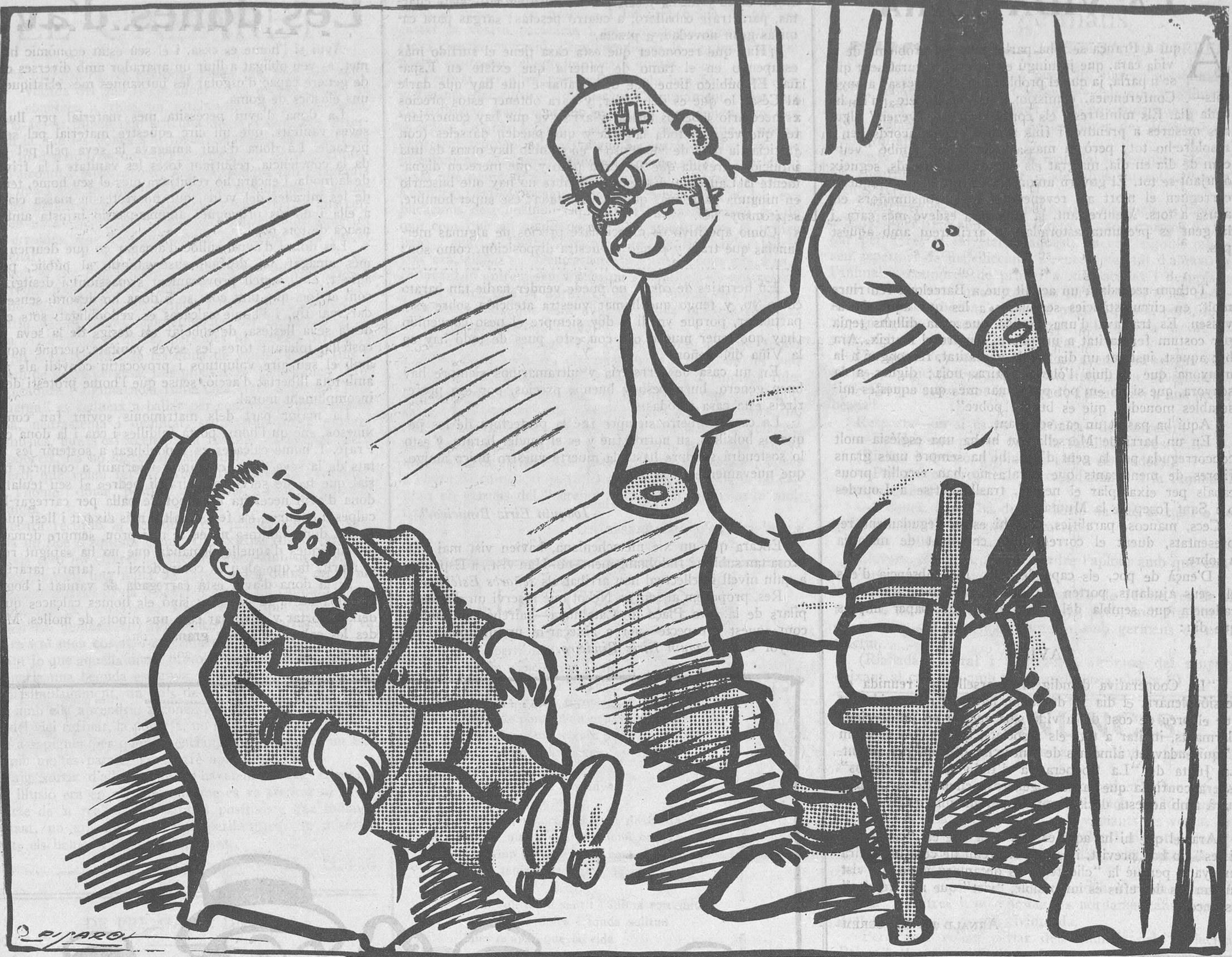
Véslen, Anion, que 'l que 's queda no 's
compon.
No 's pòt dir blat, que no 's tingua lengua
per dirho.
Val mes un gust que cent lliuras de dis-
gustos.

En la terra dels cegos, lo que té un ull es
borm.

COSAS QUE PASSAN (per T. Padró.)



—Noya, t' hauré de comprar vestit ab cua.
—¿Per qué, mamá?
—Perque anant DE CURT, veig que 'ls jóvens passan DE LLARCH.



POLÍTICA ALEMANYA

— Perquè em veus així descalbrat t'espantes? Ja em curaré! I més aviat del que et penses.

Qui s'havia d'imaginar a una família japonesa escoltant la raditelefonia? Qui s'havia d'imaginar a unes japonesetes—a les que més aviat, sense saber per què, suposàrem gheises—, jugant al billar?

DARWINIANA

Mai com en aquesta època nostra ens haurà semblat que tenia raó Darwin a l'afirmar que l'home provenia d'un animal innoble com és el simi, perquè mai com en la nostra època ha sigut l'home un animal innoble, de baixos instints, de marcada predilecció pel mal.

Mai com en la nostra època l'home ha sigut un enemic de l'home, un ésser fred, calculador i



La transfiguració de l'home

egoista. Un ésser brutal, lligat estretament amb l'or i la sang.

Tot això, totes aquestes no qualitats, són més pròpies d'una bèstia innoble com és el simi, que de l'home, ésser que s'atorga a si mateix, un xic lleugerament potser, el títol de rei de la Creació.

Tota la correspondència que no sigui administrativa deu dirigir-se al Director de LA CAMPANA DE GRACIA. De no venir amb aquesta forma les cartes no seran contestades.



TORDERA

Llegint la carta de Banyoles, publicada en l'últim número d'aquest popular setmanari, ens va venir a la memòria que nosaltres també teníem un mossèn que per les seves qualitats murriques es feia digne i mereixedor d'ésser conegut dels habituals llegidors de LA CAMPANA.

Hi ha pobles que no tenen sort amb res, en canvi a Tordera no ho podem dir així, perquè d'ençà que tenim a Mossèn Lluís, som d'allò més felïços.

Es veritat per això que és un home que ho sap fer-ho. Els homes que tenen molta barra i pocs escrúpols, de res s'amoinen; però ell, que no és d'aquesta mena, tampoc s'amoina gaire. Tot s'ho pren molt a la fresca i, sobretot, amb resignació. Només hi ha una cosa que la gent troba que el desfavoreix, és que fa com els bous, mai mira de fit a fit, encara que a les persones que els té molt d'afecte els mira de reüll.

Aquí té molt de cartell, perquè no hi ha res que ell no arregli i, ademés, té un tipus de moda d'allò més salao. Cada matí es fa la clenxa amb tira-línies, es perfuma amb colònia Royal-Kidney, obsequi d'unes devotes, i és clar, quan surt a la plaça (ai, volem dir al carrer), fa sensació.

A Banyoles sembla que estan contents perquè el seu mossèn es preocupa de portar els

seus feligresos al cel amb ascensor; ben al revés del d'aquí. El nostre mossèn del cel no se'n preocupa gaire i si ell hi ha de fer anar gent, ja poden plegar de fer cases, perquè els en hi sobran. Segons sembla, del cel que no n'hi parlin; els que tinguin ganes d'anar-hi (ell ens ha dit que no n'ha tingudes mai) que hi vagin com vulguin i com puguin; per ell ço interessant és la Terra, el Món, aquest món tan perdut, empastifat de dones escotades, que ensenyen més que cap llibre.

Per això no us cregueu que li agradin les dones, res d'això, no en pot veure cap... de lluny, perquè, segons de vegades diu: Pel que serveixen!... Ara, que tampoc hi vol estar malament i com que aquest any va fer un gran negoci de patates primerenques, organitza una romeria virginal a Perpinyà.

Altres capellans de més fe i amb més ganes de dir oracions, fan colles per a anar a Lourdes, a Montserrat, a Roma, etc., indrets on s'hi respira misticisme i pietat, però Mossèn Lluís deu haver pensat que de penes bé prou que se'n passen cada dia, i al fi i al cap, una estona de tabola tant és bo per l'ànima com pel cos i a ell li sembla que a les noies els hi serà molt més profitós donar una volta per la simpàtica i riallera ciutat del Rosselló, que no anar a veure a la Moreneta o els miracles de Lourdes.

L'excursió és d'allò més atractiva, perquè, a més de tot, una nit la passaran en un convent de Figueres. Ens conten que els frares, gent molt obsequiosa, ja fa més de vuit dies que s'arreglen la barba i es renten el peus, per rebre com cal a la gent que hi allotgin.

Les condicions per anar-hi són molt bones:

ell ho paga tot—per això té tant èxit—i no hi pot anar ningú que no sigui verge de cap a peus. Si algú té ganes d'ésser de la colla, que es pagui els gastos i que segueixi a cavall d'un carro, perquè l'auto ja és ple i no hi han de menester noses.

Nosaltres ens hem fet amics amb una nena molt bufona i que ja fa dies que no es mama el dit. Quan tornin ens en farà sis i ja direm el què.

Nobody

La col·laboració

Es eficaç de debò aquesta col·laboració franco-espanyola. Ja s'hauria hagut de fer abans. Cal tallar les ales dels moros. On s'és vist? Uns homes moros, que vol dir incivilitzats, salvatges, incultes, barbres i una pila de coses més, volguer alternar amb exèrcits europeus i volguer la independència del seu país com si fossin gent com les altres per a tenir aquestes pretensions! Es una vergonya! Fins ara se l'han campada, els moros. Però, ara, amb la col·laboració, en sortiran ben apanyats. Repetim, s'hauria hagut d'arribar abans a aquest acord. No se'ls hauria deixat remenar la cua com fins ara. Definitivament, se'ls ha de donar un duro castigo.

LA VIDA CARA

Aquí a França se n'ha parlat tant del problema de la vida cara, que ja ningú en fa cas—naturalment que se'n parla, ja que el problema en si interessa i atany a tots—. Conferències, comissions, promeses, etc., n'hi ha cada dia. Els ministres i els conferenciants "veuen" algunes mesures a prendre, i fins prenen alguns acords per a resoldre-ho tot; però la massa treballadora també "veu" com de dia en dia, malgrat els optimismes oficials, segueix apujant-se tot. El govern amonesta els productors; aquests carreguen el mort als revenedors, i els consumidors els acusa a tots. Mentrestant, la vida cara esdevé més cara i la gent es pregunta astorada, on arribarem amb aquest pas.

Tothom recordarà un acudit que a Barcelona féu riure molt, en circumstàncies semblants a les que aquí s'atravesen. Es tractava d'una família que cada dilluns tenia per costum fer caritat a un pobre, sempre el mateix. Ara bé; aquest, instigat un dia per la necessitat, respongué a la minyona que li duia l'òbol: "Mira, noia; digues a la senyora, que si no em pot pas donar més que aquestes miserables monedes, que es busqui pobre".

Aquí ha passat un cas semblant. En un barri de Marsella, on hi ha una església molt concorreguda per la gent d'upa, hi ha sempre unes grans fileres de mendicants que encara no han recollit prous cabals per eixamplar el negoci, traslladant-se a Lourdes o a Sant Josep de la Muntanya.

Cecs, mancos, paralítics, tots hi estan degudament representats, duent el corresponent certificat de malaltia a sobre.

D'ençà de poc, els caps de colla, i en absència d'ells els seus ajudants, porten penjant al coll, mitjançant una cadeneta que sembla del Toisó d'Or, un paper imprès que diu:

"AVIS

"La Cooperativa d'Indigents marsellesos" reunida en sessió plenària el dia 12 de juliol, ha acordat, considerant que el preu de cost de la vida s'ha encarit en proporcions alarmants, invitar a tots els associats, que només acceptin d'aquí endavant, almoines de vint-i-cinc cèntims per amunt. La Junta de "La Cooperativa d'Indigents marsellesos" espera confiada que la seva generosa clientela es conformarà amb aquesta decisió votada per unanimitat."

Ara, el que hi ha aquí és una cosa que els "cooperativistes" no han previst, i és que el gremi de cecs hi sortirà guanyant, perquè la "clientela" es decantarà vers ells, vist que un cas de refús és impossible, "vist" que no "veuran" les peces.

ARNALD DE GAYCEREM

Humorisme fi

Hem descobert un gran humorista espanyol. Que es desin tots els altres, al costat seu. Es un comerciant, un simple "señor Esteban", de Chantada. Es una grandiosa llàstima que aquest senyor comerciant no es dediqui a fer obres literàries, que serien obres immortals i fins Homer hauria de plegar. Afanyem-nos a dir que aquest gran escriptor, aquest gran artista, aquest gran humorista, es diu Don Joaquín Eiriz Bimieiro; gravem en lletres d'or el seu nom, que no s'oblidi a ningú, per a que al parlar dels grans escriptors del món poguem posar com a primer de tots el senyor Eiriz Bimieiro, encara que no hagi fet mai cap obra.

Retallem alguns fragments d'un seu prospecte comercial:

"El mundo está desequilibrado del todo; la crisis se manifiesta en todos los órdenes de la vida, pero en donde se acentúa más es en la Industria textil. Como comprenderéis, mis queridos conterráneos, esto que os manifiesto es una desgracia nacional, pero lo que es una ruina para las regiones industriales, de momento es un grandísimo beneficio para este mi pueblo de Chantada y sus contornos. ¡Hay que reconocer mi gran inteligencia mercantil en todas las situaciones!!!

Los fabricantes y almacenistas están alarmadísimos por tener sus almacenes abarrotados de géneros y no venden una peseta; yo, aprovechando esta favorable circunstancia, les compré una cantidad formidable de mercancías a precios casi regalados.

¡Yo no líquido mi casa! pero líquido, o mejor dicho, regalo los géneros de estos pobres fabricantes que hoy puede decirse se hallan en la miseria.

No toméis a broma los precios que voy a relataros de algunas mercancías, todo lo que pueda deciros es pálido reflejo de la realidad.

¡Yo no sé hacer las cosas de otra manera! Por eso veréis en esta casa telas fuertes para trajes de hombre a doce perras chicas; paños para hombre a nueve reales; paños de siete cuartas de ancho a diez reales; otros mejores a catorce y diez y seis reales; paños de gran novedad a

cinco, cinco y media y seis pesetas; vicuña azul, siete cuartas, para traje caballero, a cuatro pesetas; sargas para camisas gran novedad, a peseta.

¡Hay que reconocer que esta casa tiene el surtido más estupendo en el ramo de pañería que existe en España! El público tiene que desengañarse que hay que darle al César lo que es del César, y para obtener estos precios es necesario saberlos buscar y así se ve que hay comerciantes que vegetan toda la vida y que pueden dárselos (con justicia) la nota de Suspenso y en cambio hay otros de una intuición atrevida que se abren paso y que merecen dignamente la Laureada. Ese super-hombre no hay que buscarlo en ninguna parte más que en Chantada; ese super-hombre, repito, soy YO.

Como aperitivo os mencionaré precios de algunas mercancías que traje y pongo a vuestra disposición, como son:

En herrajes de carro, no puede vender nadie tan barato como yo, y tengo que llamar vuestra atención sobre este particular, porque yo dí y doy siempre el peso convenido ¡hay que tener mucho ojo con esto, pues de todo hay en la Viña del Señor!

En mi casa de ferreteria y ultramarinos siempre hay buen género, buen peso y buenos precios, por eso preferiréis esta casa a todas.

La casa Bimieiro siempre fué la protectora de los pequeños bolsillos, su norma fué y es el vender barato, y esto lo sostendrá siempre hasta la muerte vuestro único amigo, que nuevamente os saluda,

Joaquín Eiriz Bimieiro."

Encara que un xic nietzcheniana, havien vist mai una prosa tan sublim? Indubtablement, no. Han vist,, a Espanya, a quin nivell intel·lectual han arribat els señores Estébanes?

Res, proposem al senyor Nebot que reservi un d'aquells pilars de la seva Plaça de Catalunya—gairebé tan sublim com aquest prospecte—per a aixecar-li un monument al senyor Don Joaquín Eiriz Bimieiro.

Les dones d'avui

Avui si l'home es casa, i el seu estat econòmic ho permet, es veu obligat a lluir un aparador amb diverses classes de gènere capaç d'esgotar les butxaques més elàstiques que uns elàstics de goma.

La dona d'avui necessita més material per lluir les seves vanitats, que un circ eqüestre material pel seu espectacle. La dona d'ahir amagava la seva pell pel pudor de la consciència, rebutjant totes les vanitats i la frivolitat de la moda, i encara ho rebutjava més el seu home, temerós de les mirades del veïns, que no restessin massa clavades a ella i no els provoqués alguna passió injusta amb avinença de tots dos.

Les dones d'avui, enlloc d'amagar ço que deuriem tenir més amagat, ho desfan, ensenyant-ho al públic, perquè aquest, amb aquell provocament s'apassioni i desitgi. Fan com el foc, que tant com se li dona ho devora, sense quedar mai tip, i l'home calçaces es veu obligat, sots el pes de la seva llestesa, de cobejar els desigs de la seva mitja costella, tolerant totes les seves vanitats, perquè aquesta, amb el seu aire voluptuós i provocatiu convidi als amics amb tota llibertat d'acció, sense que l'home protesti del seu incompliment moral.

La major part dels matrimonis sovint fan com els xinesos, enè qu l'home porta faldilles i cua i la dona calces i rajé. L'home calçaces es veu obligat a sostenir les vanitats de la seva dona, comprant i tornant a comprar material que ha de servir per tirar-li pedres al seu teulat. La dona d'avui necessita un ninot de palla per carregar-li les culpes, i endur-se els fets un altre més aixerit i llest que ell.

La dona vanitosa no en té mai prou, sempre demana, i les súpliques d'aquella demanda que no ha sapigut reptar el marit, fa que algú es compadeixi i... tararí, tararí...

Si la dona d'avui està carregada de vanitat i bogeria, la culpa no la té pas ella, sinó els homes calçaces que es deixen portar y governar com uns ninots de molles. Maleïdes les calces, si... són grans.

J.



D'ACTUALITAT.

—Què passa?

—Res, home! Mai passa res!

Tota la correspondència que no sigui adreçada a la redacció de la Campana de Gràcia, ha de dirigir-se al Director de la Campana de Gràcia, De no venir amb aquesta forma les cartes no seran contestades.

EL CABARET

La majoria de les persones tenen una idea ben equivocada del que és un *cabaret*. Jo mateix, abans de conèixer a fons un establiment d'aquesta mena, m'havia fet la il·lusió que era una mena d'avantsala infernal, en la que les dones s'hi tornaven boges de plaer i els homes hi disfrutaven de valent, submergits en una atmosfera d'alcohol i tabac exòtic. Aquells tangos tan exagerats en els quals sols hi figura la cocaïna, el xampany i el bullici més desenfrenat, són una pura ficció, fruit d'uns cervells en excés imaginatius, que m'havien imbuït aquestes idees errònies, que afortunadament la realitat s'ha cuidat d'esmenar.

Avui sé per experiència que el *cabaret* és una espècie de narcòtic avorritiu i res més.

Allò de la cocaïna, els egipcis i l'alcohol és un mite. I no parlo de les dones magnetitzades per l'atracció de la "ferra". La majoria de les persones hi prenen cafè amb llet; qui es propassa i se les dona de vicis, arriba fins a l'extrem de beure cervesa. Les pipes dels "pollos bien" cremen picadura i alguna noia fuma cigarretes angleses. Tota la "juerga" es redueix a ballar per compromís amb passos d'esma, neurastènia i debilitat, seguint la única gatzara dels músics, que s'esforcen per a resultar excèntrics, però que, pobrets, no ho logren quasibé mai.

Però, què voleu fer-hi? Anar al *cabaret* fa "corrido" per a l'home i dona "postin" a la dona, i això fa que s'hi vegi algú.

Encara recordo la desillusió del primer cop que vaig anar a un lloc d'aquesta mena. Una xicoteta rossa com l'or, de llavis com les cireres i galtes enceses, amb unes papilles negres com una mina de carbó a les dotze de la nit (tot aquest artifici devia d'haver-li costat un capital, ja que un amic que la coneixia va assegurar-me que naturalment era morena, demacrada i filla vuitena d'un carrabiner); va assegurar al meu costat, requerida per mi, i al convidar-la, pensant jo que aquella dona, prototipus de la femella galant, demanaria una beguda estranya, que segurament em donaria, dissimuladament, un pols de cocaïna per sota la taula i que amb ella aprendria a conèixer l'encant seductor de la vida del vici refinat, la pobreta, no sé si per a fer "juerga" o vés a saber per què, va encomanar al cambrer un bistec amb moltes patates i un cafè amb llet.

Vaig sortir d'allí penedit d'haver-hi entrat. L'encant de la il·lusió era en mi quelcom que es va trencar al brusc contacte de la realitat. El paradís positivista que m'havia imaginat, no era més que una perllongació de misèries de tots els homes i de totes les coses.

LLARCH

DE PREMIA DE DALI

Un rellotge original

Així com un dels xistosos col·laboradors d'aquest setmanari ha tingut el gust i bon acert de descriure una cosa que és de gran actualitat a la ciutat de Barcelona, com són els ratets que un passa esperant quan se li fa necessari utilitzar els mitjans més populars de comunicació, que és el tramvia, i les escenes còmiques que durant un viatge en el sementats veïcles s'hi desenrotllen; ja que sóc un encantat morador d'aquest pittoresc poble de Sant Pere de Premià, situat entre muntanyes i davant del mar, també descriuré una de les coses que està de gran actualitat entre els habitants d'aqueixa tranquil·la i reposada morada, com és la instal·lació d'un monumental "Rellotge" públic en el nostre serio campanar.

Els "pacífics" habitants d'aquest poble estaven des de ja fa molt temps privats de les delícies de poguer anar "a l'hora", perquè estaven faltats de rellotge públic, però ara que hem canviat de règim governatiu, el nostre Ajuntament digníssim s'ha proposat fer-nos "anar a l'hora" i a dit objecte ha adquirit un "magnífic" rellotge públic que ja està instal·lat en el nostre anomenat abans serio campanar.

El "rellotge" en tot el que es refereix a les seves perfeccions mecàniques i qualitats artístiques, no hi hauria pas prou espai en el present número per a poguer-les descriure, doncs tant les unes com les altres són innombrables e imponderables; sobretot, fent referència a les primeres, hem pogut apreciar pràcticament que els òrgans de dita màquina els faltava tan poc per a tenir un perfecte afinament, que l'hora que marcava dit rellotge als primers temps de la seva llarga instal·lació, només oscil·lava de la veritable entre unes sis hores de diferència, els dies plujosos, i quatre o cinc els dies de sol, això tot i havent-li posat una enginyosa i artística corbata a l'estil de visera d'urbà per a protegir tan estimada i respectable prenda de les inclemències del temps i havent estat necessaris un infinit nombre de dies per a lograr posar-lo una mica d'acord amb el meridià de Greenwich, però ens tèmem molt que no se'n torni a separar, i tal volta per sempre més. La idea ha estat molt bona, doncs tot poble civilitzat deu haver d'anar a l'"hora", però l'abans anomenat "digníssim" Ajuntament ha sofert una lleugera equivo-

cació al posar-la en pràctica i us diré quina és per no gastar la vostra paciència i no cansar-vos gaire amb la meua pesada narració, l'equivocació és la següent: que el nostre expressat rellotge no tocarà quarts.

Però si per altra part reflexionem ben bé la idea elevadíssima del nostre "digníssim" Ajuntament, crec que els trobarem molt acertats en el seu fet, doncs com que es tracta "d'anar a l'hora" serà molt natural que el nostre expressat rellotge no s'entretengui a tocar quarts, sinó que directament compleixi les ordres dels seus afavoridors, o sia que només tingui mitges "hores" i "hores". Ara bé, s'explica perfectament aquest fet, atenint-nos a les explicacions dels nostres "digníssims" regidors, això és, de què com que en aquest poble ha sigut sempre el nostre lema "anar a l'hora", encara que no ho hagim lograt fins ara, alabat sia Déu, ara ja hi anem, i com que d'aquí endavant hi anirem sempre (si no s'espatlla), els nostres regidors diuen que ja aprofiten la oportunitat del moment, manifestant-nos que està avui de moda que els rellotges de campanar no toquin quarts.

A aquestes ratlles haig d'afegir que aquesta moda s'adapta molt bé a les circumstàncies actuals de les vuit hores de treball, doncs el "sereno", com a empleat fideïssim del nostre Municipi, ha manifestat que per amollar-se perfectament als desitjos dels seus superiors, no cridarà a ningú fora de les hores que toqui el rellotge, això és, ni a un quart ni a tres quarts, però com que ja ningú s'ha de llevar molt matí per anar a treballar, doncs a l'hora de començar ja tothom està ben despert, ja no caldran els serveis del "sereno", després d'agrair-los-hi moltíssim.

UN OBSERVADOR D'AQUEST POBLE

LA GARRIGA

Els ulls sobreixen de verdor
i l'esperit de pau serena
i hom s'encomana la finor
escultural de la carena
de cada gràcil turonell
picat de pins i d'un penjoll de vinyes.
El sol ponent teixeix porpra i or vell
que entre el brancam
són fils de flam
o bé sagrades tirarinyes.

Ara em recorda el gust de fruita fresca
d'una masia que ens donà brenca;
el camp estès entorn com una liesca
i tot tenia olor i gust de pa.

Ben sol, m'he sentit l'ànima estremida
dintre una dolça i fonda solitud
que m'apar que la vida
esdevé adormida
en l'alt misteri de l'inconegut.

I em sembla que s'aixequen per encant
un vol de torres blanques i lluentes
que es van arreglerant,
un hom camina a les palpentes
enlluernat de sol i de verdor triomfant.

I arriba al bosc de "Cà'n Tarrés",
que és una catedral divina
sense altars, ni figures ni encensers,
però et recull en devoció tan fina
que hom s'hi embadaleix com si resés.

I ve que reses, poc a poc,
i hi veus figures i sants de retaule
i el sol ponent com una hòstia de foc
et fa més mística cada paraula.

I tornes lentament cap a la vila blanca
com qui camina pel Paradís del Dant
i veus en cada torra un dolç perfil de branca
del bosc o catedral que t'ha embadalit tant.

SALVADOR PERARNAU

EL TEMPS

El temps és boig; si, senyors, ben boig. No en teníem prou amb què tot estés al revés, en què tot anés tan malament, i el temps també vol contribuir a aquest desastre. D'una calor insuportable, passem a uns dies de fred; després, estones de calor i estones de fred; ara torna a fer calor.

Nosaltres, que ens creïem que ja havia fugit la calor. Ca, es veu que n'hi ha per temps!

La calor, a nosaltres, ens molesta, ens fa la vida insuportable, no ens deixa fer res; per això l'odiem. Però, no som nosaltres sols; tothom està immobilitzat, per aquesta calor. Si algú vol moure's una mica, la calor el deixa baldat. És un temps horrible.

Fa ja molt de temps, ens fa l'efecte que faci dos anys, que tenim aquesta calor. Comencem a ésser pessimistes, i creiem que encara n'hi ha per molt de temps.

Entre germans

ESCENA DE CARRER

L'acció en un carrer o plaça de Barcelona—que bé podria ésser la de Catalunya—dels que actualment tan remoguts es troben (més remoguda que la Plaça de Catalunya!) per mor de les obres del *Metro* o de qualsevol altra bona obra...

Passa un carro carregat de material i, de sobte, s'encaïlla, ensorrant-se-li una de les rodes dins un sot... més o menys feréstec.

Acudeixen els badoocs de consuetud, els quals es limiten a badar—per això són badoocs—mes, no són capaços d'ajudar per a res al carreter, i aquest, un cop esgotat tot el seu repertori de malediccions i rences, per tal d'animar a l'animal, les emprèn de primer a xurriacades i després a cops de vara seca, que retronen terriblement a les costelles de la pobra bèstia, sense que pugui aquesta, però, reeixir—malgrat els seus desesperats esforços—a treure el carro del sot maleit on s'ha entascat.

De sobte, d'entremig dels badoocs avença un senyor molt seriós qui, encarant-se amb el carreter, li diu, severament: —Ço que esteu fent és indigne! Tustar així a una pobra bèstia!

Resposta—un si és no és irònica—del carreter:

—Escolti, que potser és de la família de vostè?...

(Rialles i divisió d'opinions entre els badoocs.)

—Per ara no crec tenir-ne cap d'animal a la família... —respongué el senyor.

—I doncs, què n'ha de fer vostè de què el tusti o de què no el tusti?—li replicà el carreter.

(Més rialles dels badoocs.)

Llavors, el senyor, sense perdre l'aplom amb què estava parlant, replicà al carreter:

—Home... Es clar que no hauria de fer-ne res de si tusteu o deixeu de tustar a l'animal, però, amb franquesa, és que em sap greu que germans amb germans es maltractin...

(Riallada general i majestuosa retirada del senyor, deixant al carreter amb un pam de boca oberta...)

ELS ANUNCIS

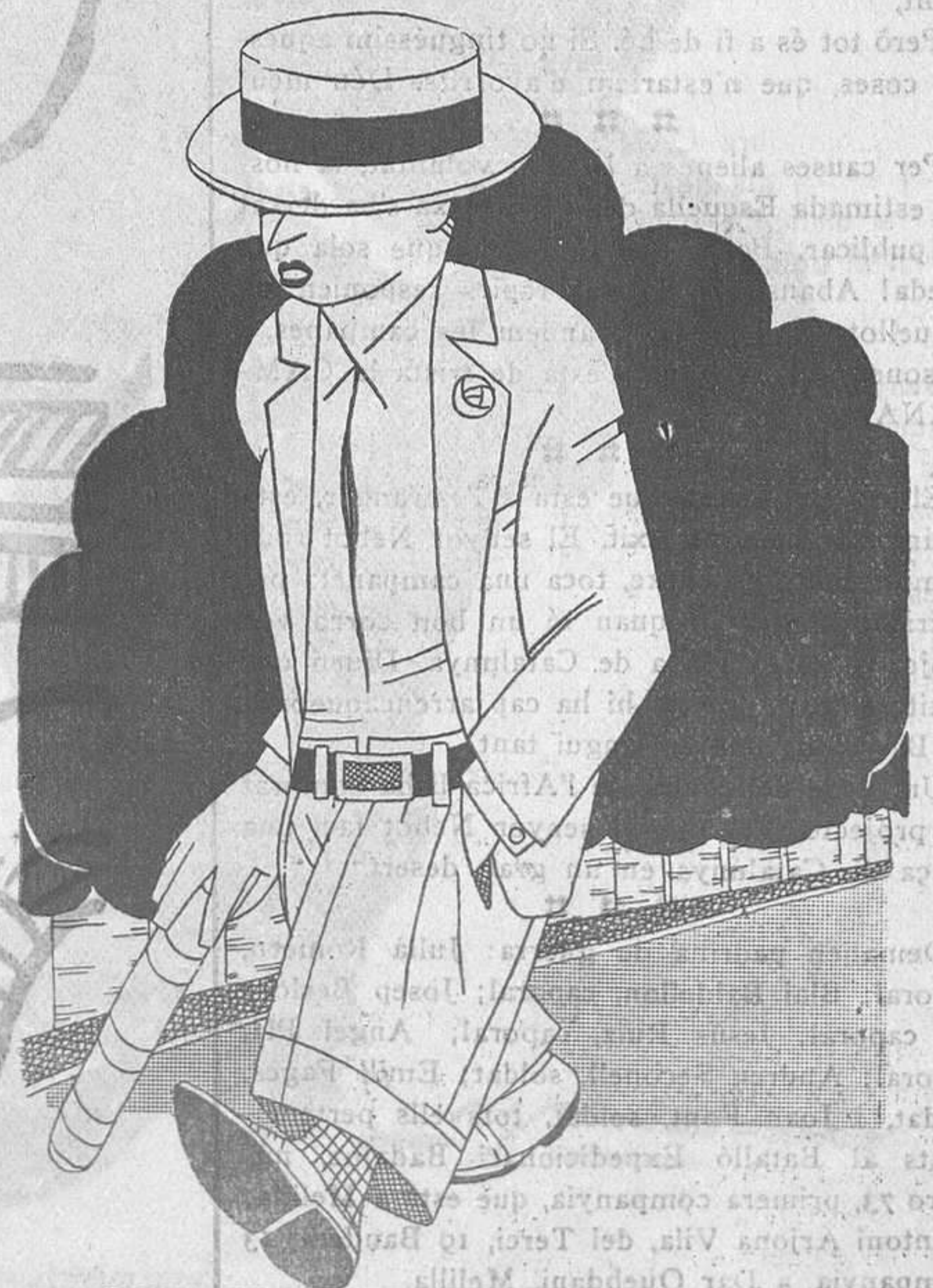
El motiu d'aquest escrit és ja vell. Volem parlar dels anuncis.

Els anuncis ho omplenen tot. No podem donar un pas sense topar-nos amb un femer d'anuncis. N'hi han de totes menes. La qüestió és que els vianants els vegin, encara que sigui en perjudici de la salut i molestant-los de debò. Als anunciants tant els fa això; ells miren el seu negoci, i els demés que es fumin.

Això dels anuncis és una cosa molt nordamericana. I, és clar, nosaltres hem d'imitar els nordamericans, aquesta gent tan salvatge de tan civilitzada.

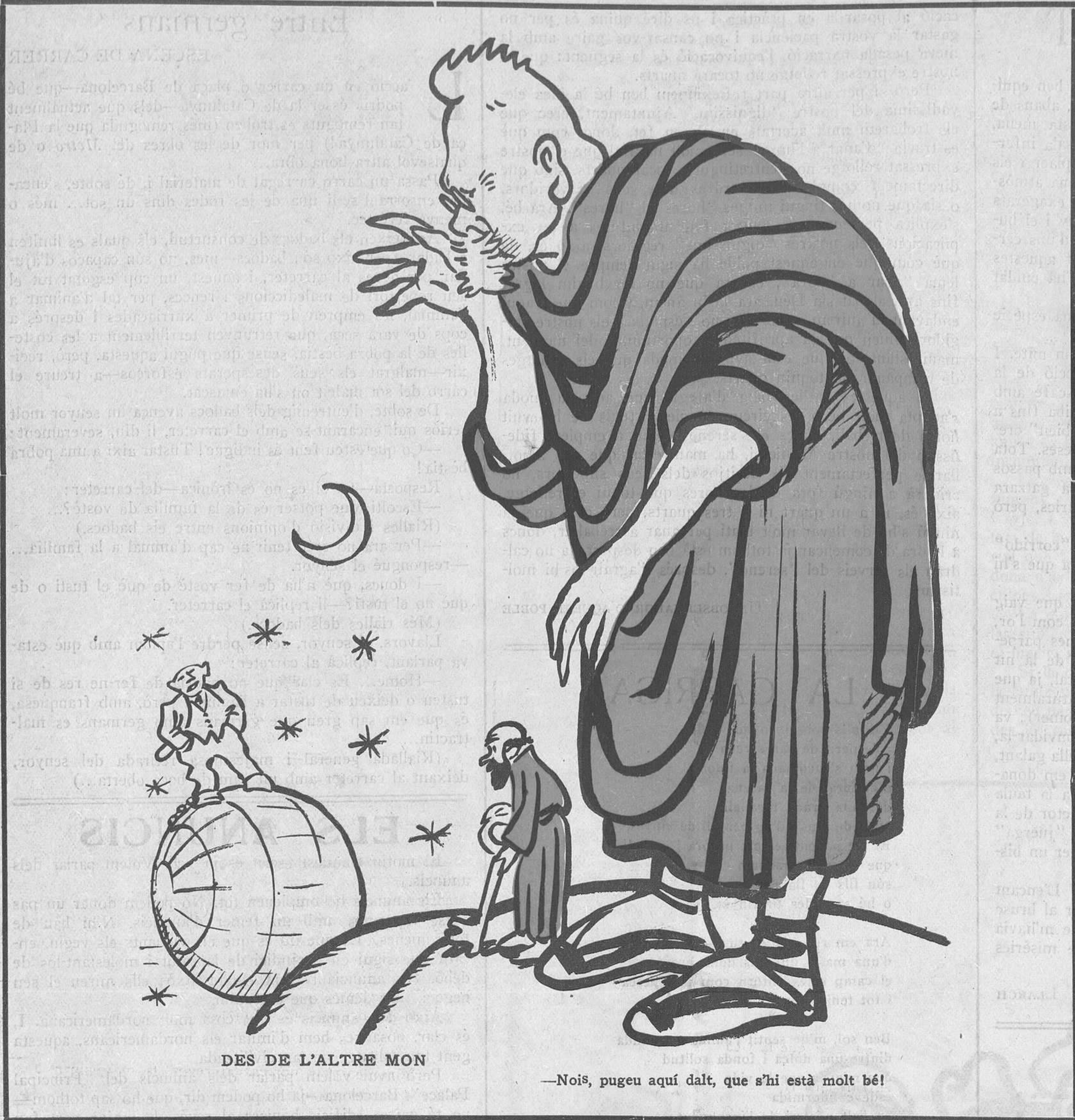
Però avui volem parlar dels anuncis del "Principal Palace". Barcelona—ja ho podem dir, que ho sap tothom—no té gaires edificis bonics; al revés, la major part fan fàstic. Per això, els pocs edificis bons que tenim els conservem com una riquesa; hem de procurar per tots els mitjans que aquests pocs edificis bonics llueixin.

L'edifici del "Principal Palace", de l'antic "Teatre Principal", és molt discret, fa goig. Bé, la civilització, la modernitat, ha tingut gelosia d'aquest edifici. Era massa bonic. I l'han tapat amb anuncis. Ara, l'edifici del "Principal Palace" no es veu, està tot cobert d'anuncis. Es de suposar, el permís per a posar aquests anuncis l'ha donat aquest Ajuntament.



BONS PROPOSITS

—No sé, però em sembla que jo també puc viure del tipus.



DES DE L'ALTRE MON

—Nois, pugeu aquí dalt, que s'hi està molt bé!

Quin moviment hi ha entre els alcaldes i els regidors de tot Catalunya. El poble que n'ha tingut menys, ha tingut uns 25 Ajuntaments des de què hi han les actuals circumstàncies.

En la varietat hi ha el gust.

Els socialistes de Madrid fan de les seves. Ara, fingeixen que alguns dels homes de la Unió Socialista de Catalunya han abandonat aquest partit per a ingressar a l'espanyol. I no hi ha res d'això. Precisament, els homes que entraren a la Unió, foren expulsats del "Partido Socialista Español". No, aquests homes no hi tornaran; estan convençuts de la puresa de la Unió i de la poca puresa del "Partido."

Conversa caçada al vol:

—Saps qui diuen que ingressarà al P. U. P.?

—Qui?

—L'Alba. Diuen que hi serà molt ben rebut.

Sembla que està a punt de publicar-se a Madrid el gran rotatiu La Nación, portaveu del P. U. P. de tot Espanya.

Oh, sortirai! La qüestió serà que rutlli fora temps.

Diu que els republicans federals espanyols preparen un manifest sensacional, que probablement sortirà de París.

Pero, és que encara n'hi ha a Espanya de federals?

Jo només en conec un: el ciutadà Cot. I una flor no fa estiu.

El govern francès ha pregat a l'Unamuno que s'abstingui d'assistir a les manifestacions públiques de cert caràcter polític.

M'hauria agradat oir el que devia dir el savi catedràtic, en rebre el recadet.



Kon-Koc: No, no us penseu pas que us publiquem.—E. P.: El vostre article anterior, "La Pista", està admès i donat a LA CAMPANA. El que ara ens heu enviat està molt bé; el publicarem aviat.—Kikiriki: Realment, és una atzagaiada: tant, que ho llencem al cove, com vos ja suposàveu.—H. S.: També va al cove el vostre dibuix.—F. M.: Gràcies.—Kadafort: Noi, aquest cop no pot ésser. Temem que el dia que agaféssim un taxi, el xofer ens matés.

Imprenta La Campana de Gràcia, Olm, 8, Barcelona



Quina sèrie de coses tan estranyes passen a Barcelona. El concurs municipal de metges, la Plaça de Catalunya, l'harmonia de l'Ajuntament,

Però tot és a fi de bé. Si no tinguéssim aquestes coses, que n'estariem d'avorrits. Déu meu!

Per causes alienes a la seva voluntat, la nostra estimada Esquella de la Torratxa s'ha deixat de publicar. Pobra CAMPANA, que sola que queda! Abans, als nostres repics responien els esquellots d'ella. Ara, brandem les campanes, i ressonen al buit. Que n'està de trista la CAMPANA!

El senyor Nebot, que està a l'estranger, està obtinguent un gran èxit. El senyor Nebot roda el món dalt d'un cotxe, toca una campaneta per a cridar la gent, i quan té un bon corro ven projectes de la Plaça de Catalunya. Diuen que l'èxit és gran, que no hi ha cap arrencaqueixals de Barcelona que en tingui tant.

Un home del centre de l'Àfrica li ha comprat un projecte. Vol que el senyor Nebot faci una Plaça de Catalunya en un gran desert.

Demanen padrina de guerra: Julià Romero, caporal; Blai Baldellon, caporal; Josep Berlonga, caporal; Jesús Ruiz, caporal; Angel Pla, caporal; Andreu Seconell, soldat; Emili Fages, soldat, i Joan Font, soldat, tots ells perteneixents al Batalló Expedicionari Badajoz, número 73, primera companyia, que està a Melilla; i Antoni Arjona Vila, del Terci, 19 Bandera, 13 Companyia, a Dar Quebdani, Melilla.

Vinga, noies, no us deixeu perdre l'ocasió d'esser padrines d'uns nois molt trempats.



DE VIATGE

—Que veus casa?
—Ni casa, ni barraca. S'ha aixecat una boira que no deixa veure res!